

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 9P/77/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815205206
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815205206.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci manželky (navrhovateľky): O. W., G.. XX. XX. XXXX, E. K. O. XX, E. Č. K. B. XXXX/X, O., zastúpenej: JUDr. Helena Schneiderová, advokát, Floriánova 12, Prešov proti manželovi: B. W., G.. XX. XX. XXXX, E. K. O. XX, zastúpenému: JUDr. Pavel Piovarčí, advokát, Štúrova 20, Košice, za účasti maloletých detí: B. W., G.. XX. XX. XXXX, M. W., G.. XX. XX. XXXX Q. O. W., G.. XX. XX. XXXX, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Slovenská 3259/87, Prešov, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode t a k t o

r o z h o d o l :

Súd manželstvo O. W., P. M., G.. XX. XX. XXXX Q. B. W., G.. XX. XX. XXXX uzavreté dňa 02. 04. 2005, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Vyšný Žipov vo zväzku 6, ročník 2005, na strane 60, pod poradovým číslom 2, r o z v á d z a .

S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu v tomto znení:

Na čas po rozvode z v e r u j e maloleté deti B. W., G.. XX. XX. XXXX, M. W., G.. XX. XX. XXXX Q. O. W., G.. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky.

Otec sa z a v ä z u j e platením výživného na mal. B. W., G.. XX. XX. XXXX po 50 eur, na mal. M. W., G.. XX. XX. XXXX po 30 eur a na mal. O. W., G.. XX. XX. XXXX po 40 eur mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý párný víkend v roku od piatku od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas Vianoc v nepárnom roku od začiatku zimných školských prázdnin od 10.00 hod. do 25. 12. do 18.00 hod. , v párnom roku od 26. 12. od 10.00 hod. do konca zimných školských prázdnin do 18.00 hod., počas Veľkej noci každý rok od nedele od 10.00 hod. do pondelka do 18.00 hod., počas jarných prázdnin v párnom roku od pondelka od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas jesenných prázdnin každý rok od 31.10. od 18.00 hod. do 03.11. do 18.00 hod.

Matka maloleté deti o d o v z d á otcovi každý párný piatok v roku v mieste bydliska otca a otec maloleté deti o d o v z d á matke každú párnú nedeľu v roku v mieste jej bydliska.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka-manželka sa podaným návrhom domáhala rozvodu manželstva a zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. Otca navrhla zaviazat' platením výživného na maloletého B. po 70 eur, na maloletého M. po 50 eur a na maloletého O. po 90 eur mesačne. V návrhu uviedla, že manželstvo účastníkov konania je od začiatku problémové. Samotné uzavretie manželstva prebehlo v čase po narodení ich najstaršieho syna B.. Účastníci žili u rodičov manžela a tí už od začiatku manželstva doľho neprimerane zasahovali. Spochybňovali dokonca otcovstvo k maloletému B., stávali sa proti navrhovateľke. Otec manžela nadmerne požíval alkoholické nápoje, fyzicky útočil na navrhovateľku, proti čomu manžel nikdy nezakročil. Taktiež matka a sestra manžela neprimerane zasahovali do vzťahu účastníkov konania. Manžel sám navrhovateľku v minulosti dvakrát fyzicky napadol, správval sa voči nej násilne aj inými spôsobmi - sociálne, nakoľko chcel, aby všetok svoj čas trávil doma, obmedzoval ju v kontaktovaní a stretávaní sa s jej vlastnou rodinou a známymi. Spoločné peniaze kontroloval, navrhovateľke len vydeľoval peniaze v malých množstvách tak, že sa stávalo, že nemala z čoho žiť. V roku 2010 ju manžel spolu s jeho matkou fyzicky napadol. Navrhovateľka mala zmliaždené plece a rameno, bola ošetrová lekárom. Mala strach odísť od manžela, bola od neho finančne závislá, žila dlhodobo v takomto nezdravom prostredí a maloleté deti boli svedkami konfliktných a násilných situácií v domácnosti. Navrhovateľka však nabrala odvahu odísť a v súčasnosti je už pevne rozhodnutá za žiadnych okolností neobnoviť spolužitie s manželom. K manželovi už neprechováva žiadne pozitívne city, cíti k nemu odpor. Chce sa osobne starať o ich maloleté deti. Býva v zariadení núdzového bývania s utajenou adresou ZZŽ MyMamy, kde má vytvorené vhodné podmienky pre ich výchovu. Otcovi nemieni brániť v styku s deťmi. Nakoľko je manžel výrazne pracovne zaťažovaný a ostatní členovia domácnosti vytvárajú extrémne nezdravé výchovné prostredie, je v najlepšom záujme maloletých detí, aby boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke a jej príjmom je rodičovský príspevok. Starší maloletí synovia navštevujú prvý stupeň základnej školy, s najmladším Patrikom má matka zvýšené výdavky vzhľadom na jeho zdravotný stav (potrebná špeciálna strava).

2. Manžel, ktorý návrh nepodal, s návrhom na rozvod manželstva súhlasil. Nesúhlasil však, aby maloleté deti boli zverené výlučne do osobnej starostlivosti matky. Potvrdil, že s manželkou od apríla 2015 nevedú spoločnú domácnosť. V súčasnosti je manželstvo hlboko a trvalo rozvrátené a neplní žiadnu zo svojich funkcií. Manžel nemá záujem na obnovení spolužitia, pretože k manželke stratil akýkoľvek citový vzťah. Poprel, aby sa v minulosti dopúšťal psychických a fyzických útokov voči manželke. Bola to práve navrhovateľka, ktorá nezhody v manželstve riešila vždy útekem zo spoločnej domácnosti, bezdôvodne robila dlžoby, požičiavala si peniaze. Odišla v roku 2010 aj v roku 2011. Počas trvania manželstva bolo zrušené aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 3C/8/2011. Otec nesúhlasí, aby synovia boli zverení do výlučnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Je toho názoru, že matka sa o maloleté deti nevie riadne postarať. Nemá vytvorené materiálne ani ekonomické podmienky pre ich výchovu a starostlivosť. Žije v azylovom zariadení, dlhodobo nepracuje a okrem rodičovského príspevku, rodinných prídavkov a výživného nemá žiadny príjem. Otec pracuje ako elektrikár vo firme svojho švagra, pracovný čas si vie prispôbiť tak, aby sa mohol o deti starať. Uznesením súdu sp. zn. 8P/57/2015 zo dňa 21. 05. 2015 bol upravený predbežne styk otca s deťmi každý páry týždeň od piatku 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Deti otca navštevujú a tento sa o ne riadne starať za pomoci svojej matky. Maloleté deti sa v rodine otca cítia dobre a chcú tam zotrvať. Otec poprel existenciu akéhokoľvek nezdravého výchovného prostredia. Práve naopak, deti majú u otca stabilitu a pokoj. Navrhovateľka ich preváža na rôzne miesta, kde sa s nimi zdržiava, čo má na psychický stav detí zlý vplyv. Po rozvode manželstva žiadal matku zaviazat' na platenie výživného vo výške, ktorá zodpovedá jej zárobkovým a majetkovým možnostiam a schopnostiam.

3. Kolízny opatrovník v prípade rozvodu manželstva odporučil zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' platením výživného podľa jeho možností, schopností a majetkových pomerov, s prihliadnutím na vek a potreby detí. Zároveň navrhol primerane upraviť styk otca s maloletými deťmi.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, maloletých detí, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to rodnými listami maloletých detí, sobášnym listom účastníkov konania, správami ÚPSVaR Vranov nad Topľou, Prešov, lustráciou rodičov v Sociálnej poisťovni, dokladmi o príjmoch a výdavkoch rodičov, potvrdením obce O., potvrdeniami MyMamy, o. z., Prešov, správami Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Prešov a zistil tento skutkový stav:

5. Podľa sobášneho listu účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 02. 04. 2005 a toto je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Vyšný Žipov vo zväzku 6, ročník 2005, na strane 60, pod por. č. 2.

6. Z rodných listov maloletých detí súd zistil, že B. W. sa narodil dňa XX. XX. XXXX, M. W. V. XX. XX. XXXX Q. O. W. V. XX. XX. XXXX, všetci z rodičov B. W., G.. XX. XX. XXXX Q. O. W. P.. M., G.. XX. XX. XXXX.

7. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že po uzavretí manželstva a narodení maloletých detí sa zhoršovalo manželské spolužitie. Problémom od začiatku bola tá skutočnosť, že čokoľvek povedala manželovi tento si to nenechal pre seba. Nikdy nič nezostalo medzi nimi. Manželovi rodičia zasahovali do ich spolužitia. Problémy boli hlavne s manželovým otcom, ktorý často a v nadmernej miere požíval alkoholické nápoje. Vyše roka manželia nežijú v spoločnej domácnosti. Keď sa vracali domov z kúpeľov, po manželskej hádke manžel povedal, že ju nezoberie domov, iba deti. Vtedy sa navrhovateľka rozhodla. Kontaktovala centrum MyMamy v Prešove, kde jej pomohli osamostatniť sa. Spočiatku bývala s maloletými deťmi v ich zariadení, neskôr odišla bývať do podnájmu. V súčasnosti má zabezpečené vhodné bytové podmienky, býva so synmi v byte v podnájme. Dvaja starší synovia navštevujú v Prešove základnú školu, B. 5. ročník a M. 2. ročník. Najmladší syn chodí do škôlky. Deti si na nové školské prostredie už zvykli, majú tam kamarátov. Navrhovateľka pracuje na dohodu o pracovnej činnosti a okrem toho si privyrába upratovaním. Popri bežných výdavkoch na zabezpečenie stravy, ošatenia, hygienických potrieb, uhrádza poplatky za bývanie, deťom cestovné, lieky. Maloletý O. má problémy s obličkou, musí pravidelne užívať lieky a dodržiavať stravovací režim. Maloleté deti majú k otcovi vytvorený dobrý vzťah, stretávajú sa skoro každý víkend. Ak deti prejavia záujem o stretnutie s otcom, matka sa im snaží vyhovieť.

8. Z výpovede manžela, ktorý návrh nepodal vyplýva, že s rozvodom manželstva súhlasí. Požadoval úpravu rodičovských práv a povinností ponechať na deti, aby sa oni vyjadrili komu chcú byť zverené do osobnej starostlivosti. Pripustil, že jeho otec mal problém s nadmerným užívaním alkoholu. V súčasnosti však už alkohol obmedzuje. Manželka počas spolužitia stále čerpala nejaké pôžičky bez jeho vedomia. On sa o peňažných záväzkoch dozvedel vždy až od exekútora. Nezhody medzi manželmi vyvrcholili v čase, kedy viezol manželku s deťmi z kúpeľov a zistil, že manželka neuhradila splátku v A. A., že nie je povypĺčané to, čo už dávno malo byť uhradené. Je pravdou, že na manželku zvýšil hlas, ale fyzicky ju nenapadol. Manželka zostala s najmladším synom O. v Prešove nevie presne kde a otec so staršími synmi pricestoval domov. Na druhý deň išiel odniesť papiere na súd a medzitým prišla manželka domov zobrala deti aj ich veci a z domu odišli. Jemu nikto nepovedal kde sa manželka s deťmi nachádza. Telefón mu matka nedvíhala. Otec preto išiel na políciu a až tejto sa podarilo s matkou skontaktovať. Otec sa takto dozvedel, že jeho manželka s deťmi sa nachádza v nejakom združení. Mesiac otec nevidel svoje deti, nemohol sa s nimi skontaktovať. Až následne bolo súdom vydané predbežné opatrenie, ktorým bol otcovi upravený styk so synmi. Otec má svoje deti rád, chce sa podieľať na ich výchove. Samotné deti prejavili záujem bývať s otcom, preto on ponechal úpravu rodičovských práv na ich rozhodnutie. Ako živnostník vykonáva práce vo vranovskom, prešovskom a košickom okrese. Pracovný čas si dokáže prispôbiť tak, aby mohol so synmi tráviť čas. Jeho príjem je závislý od počtu odpracovaných hodín, mesačne zarobí okolo 800 až 900 eur. Pravidelne musí platiť odvody do zdravotnej a sociálnej poisťovne, na cestovné musí vynaložiť okolo 150 eur a je potrebné tiež zakúpiť stravu, ošatenie. Synom B.Í. Q. M. dobíja kredit na mobilný telefón po 7,- eur na tri mesiace. S deťmi trávi skoro každý víkend, absolvuje s nimi rôzne výlety.

9. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v správe uviedol, že matka spolu s maloletými synmi obýva nájomný 2,5 izbový byt, kde nájom činí 300 eur mesačne. Okrem nájmu hradí aj ďalšie výdavky ako cestovné pre deti 18 eur, bežné školské potreby. Maloleté dieťa užívajú lieky, za ktoré je potrebné doplatiť 20 eur mesačne. Najmladší O. pije Nutrilon, za ktorý hradí matka 15 eur mesačne. Poplatok za MŠ činí 15 eur a obedy pre O. 25 eur mesačne. Obaja starší synovia sa stravujú doma. V byte sa nachádza kuchyňa, obývacia izba, spálňa a detská izba. Byt je v pôvodnom ale zachovalom stave, čistý, uprataný a zariadený starším nábytkom. Detská izba vyhovuje potrebám maloletých detí. Maloletí B. Q. M. navštevujú základnú školu a najmladší O. navštevuje materskú školu. Maloleté deti majú v škole a škôlke množstvo priateľov a sú tu spokojné. Tiež sa zúčastňujú doučovania, ktoré im poskytuje zariadenie MyMamy, momentálne bez poplatku. Matka sa dôsledne stará o celú domácnosť, varí, perie a upratuje. Nesúhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou, pretože najstarší B. má znížený intelekt a zmena školy by mu vôbec neprospeievala. Matka uviedla, že deti sa s otcom stretávajú každý druhý

víkend. Snažila sa s otcom dohodnúť, že deti chce mať cez týždeň, aby nemuseli meniť školu a otec nech ich má cez víkendy, ale otec s takýmto návrhom nesúhlasil. Otec žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi v poschodovom rodinnom dome v obci O.. Izby na prízemí sú vyčlenené pre užívanie starých rodičov. Poschodie domu bolo prispôsobené potrebám maloletých detí. Domácnosť je zariadená, udržiavaná v poriadku a čistote. Otec uviedol, že vie vykonávať bežné domáce práce. S maloletými synmi udržiava pravidelný kontakt, Deti uňho trávajú každý druhý víkend, v prípade sviatkov aj viac dní. Otec prispieva matke na výživu každého dieťaťa aj nad rámec určenej sumy. Pohovorom s maloletými deťmi bolo zistené, že deti majú radi oboch rodičov, ale chcú byť zverené do starostlivosti matke. S matkou majú vytvorený harmonický vzťah. V terajšom prostredí sa cítia dobre.

10. V konaní boli vypočuté všetky tri maloleté deti, ktoré prejavili záujem zostať v osobnej starostlivosti matky a otca pravidelne navštevovať.

11. Podľa daňového priznania otca maloletých detí k dani z príjmu fyzickej osoby, otec za rok 2014 vykázal základ dane vo výške 5.126,77 eur. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že matka má evidovanú dohodu o pracovnej činnosti so spoločnosťou h5-group, s.r.o., Bratislava od októbra 2015.

12. Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

13. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

14. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 Zákona o rodine.

15. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov mal. dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí komu mal. dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do starostlivosti prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

18. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. V danom prípade súd zistil, že vzťahy medzi manželmi sú vážne rozvrátené. Manželstvo neplní svoje funkcie, je len formálnym zväzkom. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti od apríla 2015, spoločne finančne ne hospodária, spolu nezabezpečujú výchovu maloletých synov a ich manželstvo neplní ani biologickú funkciu. Obaja manželia vo výpovediach prezentovali svoj postoj k manželstvu. Nemajú záujem na zotrvaní v manželskom zväzku a nevidia nádej na obnovu manželského spoluzitia. Vzhľadom na neschopnosť vyriešiť si základné podmienky fungovania manželského spoluzitia, s prihliadnutím na súhlasné stanoviská oboch manželov, súd manželstvo účastníkov konania rozviedol.

20. Na čas po rozvode súd upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom. Na pojednávaní dňa 16. 08. 2016 rodičia uzavreli rodičovskú dohodu ohľadom úpravy ich práv a povinností k maloletým synom, ktorú súd schválil, nakoľko je v záujme detí.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie voči výroku rozsudku, ktorým bola schválená ich dohoda o úprave rodičovských práv a povinností (§ 122 CMP).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.